

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Вибірковий освітній компонент

рівень вищої освіти – **перший** (бакалаврський)

Спеціальність – **073 Менеджмент**

Освітні програми **Менеджмент фінансово-кредитної діяльності**

Викладач: **доц. Руда Л.П.**

Мова викладання: **українська**

Семестр – **6**

Кредитів ЄКТС – **5**

Лекцій – **36 год.** (денна форма)/**10 год.** (заочна форма)

Практичних – **18 год.**(денна форма)/**5 год.** (заочна форма)

Самостійна робота – **96 год.** (денна форма)/**135 год.** (заочна форма)

Вид контролю – **диф. залік**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти при вивченні дисципліни:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних і поведінкових наук.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Програмні результати навчання:

РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Тематика

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи і практичні аспекти функціонування міжнародних фінансів

Тема 1. Вступ. Предмет і задачі дисципліни. Сутність міжнародних фінансів

Предмет дисципліни. Передумови виникнення міжнародних фінансів. Призначення міжнародних фінансів. Склад і структура міжнародного фінансового ринку. Призначення та функції міжнародного фінансового ринку. Валютний ринок. Суб'єкти валютного ринку. Ринок євровалют. Система SWIFT. Ринок позикових капіталів. Світові ринки золота. Операції на дивізійних ринках. Валютна біржа.

Валютний опціон.

Тема 2. Розвиток міжнародного ринку цінних паперів

Поняття цінних паперів. Міжнародний ринок акцій: іменні, акції на пред'явника, звичайні та привілейовані. Номінал акцій. Міжнародний ринок облігацій. Євроринок. Види облігацій. Єврооблігації. Індекси рейтингової оцінки облігацій. Діяльність фондових бірж на міжнародному ринку цінних паперів: первинний, вторинний та третинний ринки цінних паперів. Функції та операції фондової біржі. Форми міжнародного кредиту. Міжнародний фінансовий лізинг.

Тема 3. Світові валютно-фінансові системи та їх еволюція

Національна та світова валютні системи. Поняття “валюта”. Міжнародні валютні відносини. Світовий грошовий товар. Світові гроші. Паризька система золотомонетного стандарту. Поняття золотомонетного стандарту. Бреттон- Вудська та Кінгстонська валютно-фінансові системи: принципи функціонування та основні положення. Валютні блоки: доларовий, стерлінговий та золотий. Валютні зони. Валютний союз країн ЄЕС.

Тема 4. Міжнародні економічні організації як суб'єкти міжнародних фінансів

Поняття міжнародних економічних організацій та міжнародних фінансових інститутів. Економічні організаційні системи ООН. Напрямки діяльності ООН. Генеральна Асамблея (ГА). Економічна і Соціальна Рада (ЕКОСОП). Міжнародні та регіональні економічні структури. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). Міжнародне енергетичне агентство (МЕА). Агентство з ядерної енергії (АЯЕ) та інші. Особливості функціонування фінансової системи ЄЕС. Європейський інвестиційний банк. Європейський інвестиційний фонд. Європейський фонд розвитку.

Тема 5. Міжнародні фінансові інституції

МВФ: проблеми створення і діяльності. Країни – члени МВФ. Політика траншів. Механізм розширеного фінансування. Світовий банк та його складові. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Регіональні фінансово-кредитні установи. Європейський інвестиційний банк (ЄІБ). Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Багатосторонній інвестиційний фонд та інші, їх функції та напрямки діяльності.

Тема 6. Форми регулювання валютно-фінансових потоків

Валютно-фінансова політика держави. Валютне регулювання. Облікова політика. Девізна політика. Валютний демпінг. Валютні обмеження та валютні ризики. Економічні передумови та наслідки зростання нестабільності міжнародних фінансів. Глобалізація. Вдосконалення діяльності міжнародних фінансових інституцій.

Тема 7. Фінансові послуги з обліку та збереження прав власності

Нормативна база з забезпечення прав власності при русі акціонерного капіталу. Структура Національної депозитарної системи. Зберігання і обслуговування обігу цінних паперів на рахунках у цінних паперах та операцій емітента щодо випущених ним цінних паперів. Учасники національної депозитарної системи.

Змістовий модуль 2. Особливості фінансових послуг в системі міжнародних фінансів

Тема 8. Фінансові послуги на ринку цінних паперів

Роль і функції ринку цінних паперів на ринку фінансових послуг. Вкладання капіталу в цінні папери. Види та характеристика цінних паперів, їх роль в економіці. Емісійна діяльність держави на фондовому ринку. Випуск облігацій державних позик та бюджетна політика держави. Організація біржової інфраструктури.

Тема 9. Фінансові послуги у сфері грошово-кредитних і валютних ринків

Організація грошово-кредитного та валютного ринку в Україні. Послуги міжнародних фінансових організацій. Операції з інструментами грошового ринку. Державні фінансові інститути на грошовому ринку. Взаємозв'язок грошово-кредитного, валютного і фондового секторів ринку фінансових послуг.

Тема 10. Гроші як основа фінансових ресурсів

Закони грошового обігу та основні тенденції його динаміки. Гроші. Грошовий обіг. Грошова система. Основні види грошових систем. Банкнота. Вексель. Паперові гроші. Масштаб цін. Електронні гроші. Стійкість грошового обігу. Інфляція. Визначення інфляції. Хронологія інфляційних процесів на фінансовому ринку. Заходи щодо подолання інфляційних процесів в економіці. Дефляція. Грошові реформи. Збалансована і незбалансована інфляція.

Тема 11. Визначальна роль валютного курсу в системі міжнародних фінансів

Економічні функції валютного курсу. Валютний курс. Валютне котирування. Купівельна спроможність валюти. Валютний паритет. Фактори, які впливають на валютний курс. Методика визначення валютних курсів.

Фіксований та плаваючий валютні курси. Конвертованість валют. Конвертованість як економічна категорія. Вільно конвертовані валюти (ВКВ). Частково конвертовані валюти (ЧКВ). Неконвертовані валюти. Критерій класифікації валют.

Тема 12. Платіжний баланс як підсумковий показник світогосподарських зв'язків країни

Економічний зміст платіжного балансу: розрахунковий баланс; баланс міжнародної заборгованості; платіжний баланс. Структура платіжного балансу: торговельний баланс; баланс послуг і некомерційних платежів; баланс руху капіталів і кредитів. Фактори, які впливають на стан платіжного балансу.

Тема 13. Шляхи становлення національної та валютно-фінансової системи України

Формування системи валютного регулювання та валютного контролю: організація золотих запасів в країні; пріоритетні галузі експорту України. Становлення валютного і фінансового ринку України: склад суб'єктів валютного ринку. Етапи діяльності НБУ; ліцензування комерційних банків щодо валютних операцій. Сучасні проблеми функціонування гривні: фактори падіння курсу національної валюти щодо долара; системи взаємодії національних валют. Реформування національної валютної системи.

Тема 14. Проблеми та перспективи входження України в міжнародну фінансову систему

Об'єктивна необхідність інтеграції України в систему міжнародних фінансів; фактори привабливості України для інвесторів. Стан та перспективи співробітництва України з міжнародними фінансовими інституціями; форми надання фінансової допомоги Україні. Етапи співробітництва України зі Світовим банком. Завдання співпраці з міжнародними фінансовими інституціями. Перспективи входження України до Європейського союзу.

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.)	Кількість годин (з.ф.)
	Змістовний модуль 1.		
1	Вступ. Предмет і задачі дисципліни. Сутність міжнародних фінансів	2	1
2	Розвиток міжнародного ринку цінних паперів	3	1
3	Світові валютно-фінансові системи та їх еволюція	2	1
4	Міжнародні економічні організації як суб'єкти міжнародних фінансів	2	1
5	Міжнародні фінансові інституції	2	0,5
6	Форми регулювання валютно-фінансових потоків	2	0,5
7	Фінансові послуги з обліку та збереження прав власності	2	0,5
	Змістовний модуль 2		0,5
8	Фінансові послуги на ринку цінних паперів	3	1
9	Фінансові послуги у сфері грошово-кредитних і валютних ринків	3	1
10	Гроші як основа фінансових ресурсів	3	1
11	Визначальна роль валютного курсу в системі міжнародних фінансів	3	0,5
12	Платіжний баланс як підсумковий показник світогосподарських зв'язків країни	3	0,5
13	Шляхи становлення національної та валютно-фінансової системи України	3	0,5
14	Проблеми та перспективи входження України в міжнародну фінансову систему	3	0,5
	Всього годин	36	10

Теми семінарських занять – не передбачені

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.)	Кількість годин (з.ф.)
1	Міжнародні фінанси як економічна категорія. Економічні наслідки процесу глобалізації міжнародних фінансів	2	1
2	Аналіз валютного курсу та управління валютними ризиками.	1	0,5
3	Аналіз міжнародної торгівлі та фінансування експорту	1	0,5
4	Фінансові кризи та їх вплив на міжнародні ринки.	1	0,5
5	Криза в країні і роль міжнародних фінансових інституцій.	3	0,5
6	Міжнародний фінансовий ринок. Основні сегменти. Значення системи СВІФТ	2	0,5
7	Міжнародні фінансові системи та інститути. Валютний союз країн ЄС. Регіональні фінансово-кредитні установи	2	0,5
8	Регулювання міжнародних фінансів. Економічні передумови та наслідки зростання нестабільності міжнародних фінансів	2	0,5
9	Міжнародний кредит: сутність та призначення.	2	0,5
10	Діяльність Міжнародної фінансової корпорації в Україні	2	
	Всього годин	18	5

Самостійна робота

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин (д. ф.)	Кількість годин (з. ф.)
1	Самостійне опрацювання тем теоретичного матеріалу:		
1.1	Розвиток світової валютної системи: ретроспектива і перспектива.	10	20
1.2	Причини виникнення і проблеми регулювання валютних криз.	10	20
1.3	Оцінка місця і ролі України у світовій валютній системі.	10	10
1.4	Група Світового банку: структура і значення у світовій валютній системі.	10	10
2	Опрацювання лекційного матеріалу	10	20
3	Підготовка до практичних занять	10	10
4	Підготовка до модульного контролю (два колоквиуми)	10	25
5	Підготовка до диф. заліку	25	25
	Всього за семестр	95	135

Індивідуальні завдання – не передбачено

Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються:

1. Дидактичні методи – лекції з використанням мультимедійних презентацій.

2. Практичні методи: практичні завдання.
3. Метод самостійного навчання.
4. Активні методи: експрес опитування, тестування.
5. Словесні методи навчання: лекції, консультації.

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою.

Підсумковий контроль включає в себе здавання колоквіумів за модуль.

Під час семестрового контролю враховуються результати задачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

Семестровий контроль знань здійснюється в кінці семестру шляхом підрахування загальної кількості балів, отриманих під час навчання та здавання диф. заліку у кінці семестру.

Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти з окремих видів роботи та в цілому по модулях (в балах)

Вид роботи	Семестр 1		Разом
	М 1	М 2	
1. Виконання практичних завдань, усна відповідь (1 завдання – 3 б)	15	15	30
2. Виконання завдань з СРС (1 завдання – 3 бали)	15	15	30
3. Колоквіум(2 колоквіуми- 20б)	20	20	20
Усього за модуль	50	50	100
Диф. залік			+
Іспит			-
Всього			100

Шкала оцінювання в балах та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС
90 – 100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX з можливістю повторного складання

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти

Рівень компетентності	За бальною шкалою	За шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий)	90 – 100	A	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання та розуміння описувати зміст функціональних сфер діяльності організації; сформовано необхідні практичні навички вирішувати професійні завдання із застосуванням методів менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний)	82-89	B	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано уміння викладати основні ідеї щодо забезпечення функціональних сфер діяльності організації із застосуванням методів менеджменту. Необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	75-81	C	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї щодо забезпечення завдання із застосуванням методів менеджменту, а також практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний)	64-74	D	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень забезпечення завдання із застосуванням методів менеджменту; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
	60-63	E	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
I Низький	35-59	FX з можливістю повторного складання	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	0-34	F з обов'язкови м повторним вивченням дисципліни	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

**Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт
(викладач розподіляє відповідно до конкретного освітнього компоненту)**

Рівень компетентності	За шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання		
		Практичне завдання (усна відповідь)	СРС (підготовка доповідей, презентацій)	Колоквіум (тести)
IV Високий (творчий)	A	3 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначенням та категоріям.	3 б.: здобувач повністю розкрив суть теоретичного питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначенням та безпомилково провів необхідні розрахунки з поясненням	19-20 б.: 90-100% правильних відповідей
	B	2,5 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутні обґрунтування окремих положень.	2,5 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень, безпомилково розв'язав завдання, але без пояснення розрахунків, при відсутності або помилкових коментарях до отриманих результатів	15-16 б.: 82-89% правильних відповідей
III Достатній (конструктивний)	C	2 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень.	2 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень.	13-14 б.: 75-81% правильних відповідей
	D	1,5 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	1,5 б.: виставляється, якщо при виконанні завдання допущені помилки, які свідчать про недостатнє знання теорії	12 б.: 64-74% правильних відповідей
II Середній (репродуктивний)	E	0,5 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями	1 б.: виставляється, якщо при виконанні допущені помилки, які свідчать про недостатнє знання теорії, пояснення відсутні або фрагментарні.	11 б.: 60-63% правильних відповідей
	FX	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: за повну відсутність відповіді	0-10 б.: 0-59% правильних відповідей
I Низький				

Академічні права та обов'язки учасників освітнього процесу

Здобувачі та викладачі повинні дотримуватися норм забезпечення честі, гідності, взаємної поваги і довіри, рівноправності та толерантності усіх учасників освітнього процесу шляхом дотримання принципів академічної доброчесності, викладених у **«Положенні про академічну доброчесність у ВНТУ»**.

З метою запобігання та виявлення плагіату у навчальних роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики

належного цитування, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань та активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування слід дотримуватись норм **«Положення про запобігання академічному плагіату та порядок його виявлення у навчальних, наукових, кваліфікаційних та науково-методичних роботах у ВНТУ»**.

З метою визнання результатів навчання здобутих під час неформальної та/або інформальної освіти (що здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій, а також освіти, яка здійснювалася у порядку самоосвіти), здобувачі можуть скористатися відповідними процедурами, наведеними у **«Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ВНТУ»**.

Здобувачі мають право оскаржити результати проміжних та підсумкових контрольних заходів, але на лише на підставі аргументованих пояснень, відповідно до **«Порядку організації та проведення заліків, диференційованих заліків, екзаменів у ВНТУ»**, а також безпосередньо звернувшись до освітнього омбудсмена, згідно

«Положення про освітнього омбудсмена з прав студентів ВНТУ».

З метою вирішення конфліктних ситуацій, що можуть виникнути у здобувачів із іншими учасниками освітнього процесу та/або недопущення виникнення конфліктних ситуацій слід бути обізнаним у нормах **«Кодексу етики ВНТУ»**.

Здобувачі ВНТУ мають керуватися принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і повинні вживати всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам), відповідно до **«Антикорупційної програми ВНТУ»**.

Наведені документи оприлюднені на сайті ВНТУ: <https://vntu.edu.ua/uk/public-info/zag.html>.

Рекомендована література

Основна

1. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с.
2. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні фінанси. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 528 с.
3. Біляк Ю.В. Навчальний посібник Міжнародні фінанси Навчальне видання Київ: Вид. центр НУБіП України, 2023. 634с.
4. Ринок фінансових послуг [Текст] : / О.М. Рибак , Т.Г Щепіна: Практикум з курсу «Ринок фінансових послуг» . – Київ: Видавництво НАУ, 2018. – 52 с.
5. Банківські операції: навчальний посібник / О. І. Копилюк, О. М. Музичка. – 2-ге вид., випр. і допов. – К.: ЦУЛ, 2018. – 536 с.
6. Загородній А.Г. Ринок фінансових послуг: термінологічний словник. Підручник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – Львів: Бескид Біт, 2019. – 544 с.

Додаткова

7. Рекуненко І.І. Інфраструктура фінансового ринку: сучасний стан та перспективи розвитку : монографія. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2018. - 411 с.

8. Фондовий ринок: навчальний посібник / В.М. Діденко, М.М. Свердан, В.П. Булат, О.М. Грубляк; За ред. В.М. Діденка. – Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2019- 624 с.
9. Клименко К. В., Савостьяненко М.В. Співробітництво України з міжнародними фінансовими партнерами в умовах воєнного стану. Фінанси України, № 5. 2022.
10. Аранчій. В. І., Дроботя Я. А., Краснікова О. М. Міжнародні фінанси. Полтава: ПДАУ, 2023. 130 с.
11. Луцишин З., Мехтієв Е. Офшорні фінансові центри у глобальному русі капіталів. Міжнародна економічна політика, № 2. 2017. С. 62–94.
12. Савастєєва О. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 177 с.
13. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Савастєєва О. М. ; Одеса нац. ун - т ім. І. І. Мечникова. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 177 с
14. Чугунов І., Кучер Г. Міжнародні фінанси в умовах глобалізації. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право, № 6. 2020. С. 67 -82.
15. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В., Іванчик Т. В. Фактори впливу на формування прибутку підприємств. Modern Economics. 2019. № 14. С. 81-86. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua>.
16. Ruda L., Kraus O. (2024) The impact of globalization on international financial markets. Innovation and Sustainability, no.2, pp. 53-59. URL: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/251/235>
17. Руда Л. П., Белякова К. С. Особливості функціонування сучасних підприємств за умов невизначеності. Матеріали ІІІ науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 20-22 березня 2024 р. Електрон. текст. дані. 2024. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2024/paper/view/19730>.
18. Руда Л. П. Фінансовий ринок та його роль в економіці України [Електронний ресурс] / Л. П. Руда, А. С. Осатюк // Матеріали ІІІ науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 21-23 червня 2023 р. – Електрон. текст. дані. – 2023. – URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2023/paper/view/17971>.
19. Причєпа І.В., Руда Л.П., Адлер О.А. Концептуальні засади інтелектуалізації економічних відносин і процесів на різних рівнях господарювання. Інфраструктура ринку. 2021. № 54. С. 42-47.

Інформаційні ресурси

20. ННР дисципліни «Міжнародні фінанси» в системі JetIQ URL: https://iq.vntu.edu.ua/b04213/html/nlr/nlr.php?card_id=85495&id=1023&renum=1
21. Бібліотека ВНТУ | Новини. Бібліотека ВНТУ | Новини. URL: <http://lib.vntu.edu.ua> (дата звернення: 10.05.24).
22. Міністерство фінансів України. Співпраця України з Міжнародними фінансовими організаціями. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/spivrobotnictvo-shhodo-zaluchannjafinansuvannja-mfo>
23. Міністерство фінансів України. Європейський банк реконструкції та розвитку. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/ebr>
24. Міністерство фінансів України. Процедура залучення коштів МФО. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/procedura-zaluchannja-koshtiv-mfo>

25. Міністерство фінансів України. Європейський інвестиційний банк. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/eib> 7.
26. Міністерство фінансів України. Боргова політика. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/borgova-politika>
27. Multinational Financial Management, by Alan C. Shapiro, Wiley India, 8th Ed. Report on Trend and Progress in Banking (2019-2020)
28. Investopedia [URL:www.investopedia.com](http://www.investopedia.com).
29. Financial Times [URL:www.ft.com](http://www.ft.com).
30. World Bank [URL:www.worldbank.org](http://www.worldbank.org).
31. International Monetary Fund (IMF) [URL:www.imf.org](http://www.imf.org)
32. Bank for International Settlements [URL:BISwww.bis.org](http://www.bis.org)